

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/487/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1108204096
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Šramková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1108204096.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Šramkovej a členov senátu JUDr. Beáty Jurgošovej a JUDr. Romana Bolebrucha v právnej veci navrhovateľa: X. R. F., R. R.G. Š. V. XX, XXX XX X., A.: XX XXX XXX, zast.: Mgr. Štefan Slováčik, advokát, Farská ul. č. 34, 949 01 Nitra, proti odporcovi: D. K., R..K..S., R. R. B. XX, XXX XX L., A.: XX XXX XXX, zast.: JUDr. Pavol Malich, advokát, Dunajská 25, 811 08 Bratislava, o preskúmanie a zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 14C 21/2008-324 zo dňa 17.7.2012, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa. Navrhovateľovi uložil povinnosť uhradiť odporcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 392,78 Eur na účet právneho zástupcu odporcu JUDr. Pavla Malicha, advokáta, Dunajská 23, Bratislava do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 06.02.2008 sa navrhovateľ domáhal zrušenia a preskúmania rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave sp. zn. RspV-14/2007 zo dňa 19.12.2007 z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov a súčasne určenia, že Zmluva o budúcej kúpnej zmluve

(ďalej len „Zmluva“) a rozhodcovská doložka zo dňa 17.08.2005 podpísaná bývalým podpredsedom NSK dňa 27.07.2005 sú absolútne neplatné.

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že rozhodcovský súd SOPK dňa 17.01.2008 v Bratislave v právnej veci evidovanej pod sp. zn.: Rsp V-14/2007 rozhodol rozsudkom, ktorým žalobu v plnom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov rozhodcovského konania spolu vo výške 3.071.092,50 Sk a na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 6.526.293,20 Sk do 15 dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Rozsudok rozhodcovského súdu bol navrhovateľovi doručený dňa 17.01.2008. Navrhovateľ využil právo a podal návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku na súde v zákonnej lehote 30 dní odo dňa jeho doručenia, ktorý uplatnil na súde dňa 06.02.2008. Ako dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku uviedol § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. a teda skutočnosť, že jeden z účastníkov popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy. Doplnením žaloby zo dňa 16.10.2008 sa domáhal rozšírenia dôvodu neplatnosti podľa § 41 ods. 1 písm. a) zákona č. 244/2002 Z.z., a teda že rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania. Nakoľko však uvedený dôvod bol uplatnený po zákonnej 30 dňovej lehote odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku, súd sa týmto návrhom nezaoberal.

V danej veci navrhovateľ (ďalej len „NSK“) ako účastník zmluvného vzťahu, v ktorom bola dojednaná rozhodcovská doložka, považoval predmetnú doložku za neplatnú a preto sa žalobou dňa 31.10.2005

obrátil na Okresný súd Nitra (sp.zn. 23Cb 259/2005). Okresný súd v Nitre k navrhovateľom uplatnenej námietke zistil, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní a konanie zastavil. Predmetné rozhodnutie v odvolacom konaní potvrdil aj Krajský súd v Nitre (sp. zn. 15Cob 349/2006). Vzhľadom na uvedené navrhovateľ dňa 04.05.2007 uplatnil svoj návrh na rozhodcovskom súde v zákonom stanovenej lehote 30 dní od právoplatnosti podľa § 106 ods. 2 O.s.p.

Súd prvého stupňa dospel k názoru, že právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení konania na všeobecnom súde (10.4.2007) bolo raz a navždy rozhodnuté o právomoci rozhodcovského súdu vo veci konať. Námietka vecnej nepríslušnosti všeobecných súdov konať bola súdmi uznaná ako dôvodná, o tejto súd opätovne rozhodovať nemôže. Poukázal na to, že podľa § 106 ods. 1 O.s.p. súd (všeobecný) prejedná vec aj vtedy, ak zistí, že vec podľa práva Slovenskej republiky nemôže byť podrobená rozhodcovskej zmluve alebo ak je rozhodcovská zmluva neplatná. Súd skúmal námietku odporcu aj z tohto hľadiska, avšak nedospel k záveru, že rozhodcovská doložka je neplatná, rozhodol tak, že konanie zastavil, pretože je daná právomoc rozhodcovského súdu. Keďže v danom prípade bolo o námietke rozhodnuté pred začatím konania na rozhodcovskom súde všeobecnými súdmi v Nitre, nie je možné o tej istej veci rozhodovať znova. Všeobecné súdy už rozhodli, že rozhodcovská zmluva je platná, preto nie je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z..

Na pojednávaní konanom dňa 08.03.2011 navrhovateľ rozšíril dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku o dôvod podľa § 1 ods. 3 písm. a) a § 1 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. čo zodpovedá uplatneniu dôvodu zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona č. 244/2002 Z.z.. Nakoľko však navrhovateľ tento dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku v zákonom stanovenej lehote neuplatnil, súd na uplatnený dôvod neprihliadal. Uznesenia Okresného súdu Nitra a Krajského súdu Nitra konštatovali neexistenciu prekážky, ktorá by neumožňovala rozhodcovskému súde prejednať spor podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona č. 244/2002 Z.z..

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s poukazom na úspech odporcu v konaní, ktorému priznal náhradu trov konania spolu vo výške 392,78 Eur za 6 úkonov právnej služby v hodnote určenej podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 14.08.2012 odvolanie navrhovateľ. V podanom odvolaní žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrhu vyhovie a navrhovateľovi prizná náhradu trov konania, prípadne rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) a ods. 2 O.s.p. zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podané odvolanie odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., kedy súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že použil nesprávne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods.2 písm. d) O.s.p.), ďalej tým, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

Navrhovateľ v podanom odvolaní uviedol, že sa nemožno stotožniť s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení konania na všeobecnom súde bolo rozhodnuté o právomoci rozhodcovského súdu vo veci konať. Dňa 31.05.2005 podal na Okresný súd v Nitre proti odporcovi 1.) H. O., v 2.) rade D. K., R.K..S.. návrh na vyslovenie neplatnosti zmluvy o budúcej kúpnej zmluve zo dňa 27.07.2005 z dôvodu, že zmluva je absolútne neplatná. Súčasťou zmluvy bola rozhodcovská doložka, podľa ktorej sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie s výnimkou sporov o vzniku, zmene alebo zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam budú riešené pred Rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave (ďalej aj „Rozhodcovský súd SOPK“). Za NSK zmluvu dňa 27.07.2005 podpísal podpredseda NSK bez toho, aby bol oprávnený na podpis tejto zmluvy. Z tohto dôvodu navrhovateľ považuje Zmluvu o budúcej kúpnej zmluve za absolútne neplatný právny úkon.

Okresný súd Nitra vo veci vyslovenia neplatnosti zmluvy o budúcej kúpnej zmluve zo dňa 27.07.2005 navrhovateľa NSK proti odporcovi v 1) H. O., 2) D. K., R.K..S.. z dôvodu jej neplatnosti, uznesením, č.k.: 23Cb/259/2005 konanie zastavil. Rozhodnutie odôvodnil tým, že vzhľadom na to, že účastníci konania

si pre prípad sporu vzniknutého zo zmluvy dohodli právomoc rozhodcovského súdu, odporca 2) vzniesol námietku nedostatku právomoci Okresného súdu Nitra vo veci konať a neexistujú dôvody uvedené v § 106 ods. 1 veta druhá O.s.p. pre pokračovanie v konaní, súd konanie vo veci zastavil. Krajský súd v Nitre uznesením, č.k. 15Cob/349/2006 uznesenie Okresného súdu Nitra potvrdil. Rozhodnutie odôvodnil tým, že prejednávacia vec má charakter majetkového sporu, ktorý môže byť prejednaný podľa zákona č. 244/2002 Z.z.. Mal za to, že v prejednávanej veci je možnosť uzavretia súdneho podľa § 1 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, pričom v súvislosti s § 1 ods. 3 písm. a) zákona konštatoval, že žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o budúcej kúpnej zmluve priamo nezakladá vznik, zmenu alebo zánik vlastníckeho práva alebo iných vecných práv k nehnuteľnostiam a nejedná sa preto o prekážku, ktorá by neumožňovala rozhodcovskému súdu spor prejednať. Platnosť rozhodcovskej zmluvy však súd neposúdil. Vzhľadom na predmetné rozhodnutia NSK podal na Rozhodcovský súd SOPK proti odporcovi 2) dňa 10.05.2007 žalobu o vyslovenie neplatnosti právnych úkonov a podal námietku právomoci rozhodcovského súdu. Rozhodcovský súd SOPK dňa 19.12.2007 žalobu v celom rozsahu zamietol a navrhovateľa zaviazal na úhradu trov rozhodcovského konania a trov právneho zastúpenia. Rozhodnutie odôvodnil tým, že Zmluva o budúcej kúpnej zmluve bola zrušená, nakoľko listom žalovaného zo dňa 21.11.2006 došlo k odstúpeniu od predmetnej Zmluvy. Keďže predmetná Zmluva bola v čase rozhodnutia súdu prvého stupňa zrušená, mal za to, že nemožno určiť jej platnosť, nakoľko nie je preukázaný naliehavý právny záujem. Otázkou platnosti Zmluvy sa preto súd nezaoberal. Podľa názoru navrhovateľa základným predpokladom k tomu, aby mohlo dôjsť k odstúpeniu od Zmluvy je, aby zmluva bola platne uzatvorená. Ak zmluva nebola platne uzatvorená, od takejto zmluvy sa nemohlo odstúpiť.

Proti rozsudku rozhodcovského súdu SOPK navrhovateľ v zákonnej lehote podal žalobu na všeobecný súd z dôvodu, že popiera platnosť rozhodcovskej doložky podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z., pričom rozhodcovský rozsudok RS SOPK Rsp V -14/2007 z 19.12.2007 žiadal určiť, že Zmluva o budúcej kúpnej zmluve zo dňa 27.07.2005 a Rozhodcovská doložka sú absolútne neplatné. Navrhovateľ popieral platnosť rozhodcovskej zmluvy už v samotnom rozhodcovskom konaní ako aj v predchádzajúcich konaniach. Naliehavý právny záujem na určení mal daný stavom neistoty, ako aj odvrátením rôznych budúcich sporov medzi účastníkmi konania.

V súvislosti s prekážkou veci rozsúdenej podľa § 159 ods. 3 O.s.p. uviedol, že Okresný súd v Nitre vo veci vyslovenia neplatnosti Zmluvy zo dňa 27.07.2005 z dôvodu jej absolútnej neplatnosti uznesením, č.k. 23Cb/259/2005 zo dňa 17.10.2006 konanie zastavil a Krajský súd v Nitre uznesením, č.k.: 15Cob/349/2006 uznesenie potvrdil. Súd však záväzne neposúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi, preto sa nejedná o rozhodnutie, ktoré by zakladalo prekážku rozhodnutej veci podľa § 159 ods. 3 O.s.p.. Konanie vedené pred Okresným súdom v Nitre a Okresnom súde Bratislava I neprebiehala medzi tými istými účastníkmi. Súd prvého stupňa tak svoje rozhodnutie nesprávne zdôvodnil, pretože súdy v Nitre nerozhodli o tom, čo bolo predmetom sporu, a to neplatnosť Zmluvy o budúcej zmluve, ale konanie zastavili.

Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že napriek tomu, že od samého počiatku v každom konaní namietal absolútnu neplatnosť Zmluvy, žiadny súd o otázke jej platnosti doposiaľ nerozhodol. Zmluvu podpísal bývalý podpredseda X. H. O. napriek tomu, že zastupiteľstvom NSK nemal určený rozsah zastupovania predsedu podľa § 16 ods. 8 zák. č. 302/2001 Z.z. a nebol k tomuto úkonu predsedom NSK splnomocnený. V konaní o určenie neplatnosti zmluvy súd preskúmava zmluvu zo všetkých hľadísk, na ktoré OZ viaže všeobecnú platnosť právnych úkonov. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho zo zákona, a hľadá sa naň, ako keby nebol urobený. Odporca mal od samého počiatku vedomosť, že predseda NSK Zmluvu nechce podpísať. Pri uzatváraní zmluvy nekonala za NSK oprávnená osoba, jej konanie bolo od samého počiatku v rozpore s dobrými mravmi. Tento právny záver má vyplývať aj z rozhodnutia Okresného súdu v Nitre v trestnej veci proti obžalovanému H. O., č.k.: 4T 183/2009, ktorým bol uznaný z trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods.1, ods. 3 Trestného zákona, ktorého sa dopustil tým, že v zastúpení predsedu NSK dňa 27.07.2005 neoprávnenne podpísal Zmluvu o budúcej kúpnej zmluve s D. K.,R.,K.,S... Ak trestný súd uznal H. O. vinného z neoprávneného podpísania zmlúv, nemôže iný súd v rámci občianskeho súdneho konania považovať tieto zmluvy za platné. Konanie H. O. je v rozpore s dobrými mravmi, je absolútne neplatným právnym úkonom. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je aj rozhodcovská zmluva, ktorá je súčasťou Zmluvy neplatná od samého počiatku. Rozhodcovský súd preto nemohol vo veci platne rozhodnúť a bol povinný sa zaoberať otázkou platnosti Zmluvy.

Navrhovateľ ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, sp.zn.: 26Cob 161/2009 a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 2Cob 178/2008, ktoré judikovali, že spor o neplatnosť právneho úkonu nie je arbitrabilný, pretože konanie o určenie neplatnosti právneho úkonu nie je konaním, ktoré možno skončiť súdnym zmierom. Predmetom rozhodcovského konania tak nemôžu byť spory o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je.

V súvislosti s podmienkou uvedenou v § 1 ods. 3 písm. a) zákona č. 244/2002 Z.z., podľa ktorej v rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory o zmene, vzniku alebo zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam uviedol, že predmetom Zmluvy je záväzok budúceho predávajúceho a budúceho kupujúceho je uzatvoriť Kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bude prevod vlastníckeho práva k pozemkom a stavbe, špecifikovaným v Zmluve. Navrhovateľ bol preto toho názoru, že v danom prípade nie je daná právomoc rozhodcovského súdu rozhodovať.

Navrhovateľ v odvolaní poukázal na to, že súd prvého stupňa pochybil, keď neprihliadol na rozšírenie dôvodu neplatnosti rozhodcovského rozsudku podľa § 41 ods. 1 písm. a) zákona č. 244/2002 Z.z. Mal za to, že zo zápisnice z pojednávania dňa 08.03.2011 nevyplýva, že by navrhovateľ rozšíril žalobu, nakoľko súd o zmene návrhu nerozhodol. Na námietku neplatnosti rozhodcovského rozsudku mal navrhovateľ poukázať aj v texte žaloby. Podľa názoru navrhovateľa z ustanovení § 40 a § 41 zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva, že by navrhovateľ po včasnom podaní žaloby nemohol dopĺňať ďalšie dôvody uvedené v § 40 ods. 1 cit. zákona, nakoľko ani po doplnení žaloby nedošlo k zmene petitu. Ak by mala koncentračná zásada platiť pre takýto prípad, muselo by to byť uvedené v zákona.

Navrhovateľ namietal aj priznané trovy rozhodcovského konania, kedy podľa súdnej praxe sa základ pre výpočet trov právneho zastúpenia určuje na základe rovnakých kritérií, ako základ pre výpočet súdneho poplatku. Pri určovaní neplatnosti právneho úkonu sa jedná o skutočnosť, objektívne neoceniteľnú peniazmi, pri základe tarifnej odmeny preto treba postupovať podľa § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. Rozhodcovský súd však v rozpore s uvedeným pri výpočte trov právneho zastúpenia vychádzal z § 10 ods. 1, 2 predmetnej vyhlášky.

Navrhovateľ poukázal tiež na nedodržanie zákonnej lehoty na odoslanie rozsudku, vyhláseného dňa 17.07.2012, čím malo dôjsť k ďalším priesťahom v postupe súdov v konaní. Súd mal uvedeným konaním porušiť právo navrhovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého obsahom je aj zákonom upravené konanie súdov. Súd prvého stupňa mal porušiť právo navrhovateľa podľa čl. 46 od. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd na presvedčivé odôvodnenie, ktoré dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Súd prvého stupňa odôvodnením rozsudku nedal účastníkom konania odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Porušil tak právo účastníkov na spravodlivé súdne konanie a odňal im možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu v opravnom prostriedku. Záverom odvolania navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd odvolaniu v celom rozsahu vyhovel.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním, doručeným súdu dňa 28.09.2012. Vo vyjadrení odporca uviedol, že súd prvého stupňa správne rozhodol, keď ustálil, že rozhodnutím Okresného súdu Nitra, sp.zn. 23Cb 259/05 zo dňa 17.10.2006 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.02.2007, sp. zn. 15Cob 349/2006, právoplatné dňa 10.04.2007, už bolo rozhodnuté o právomoci rozhodcovského súdu vo veci konať. Okresný súd Nitra otázku platnosti rozhodcovskej doložky musel posudzovať a to podľa § 106 ods. 1 veta druhá O.s.p.. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že neexistujú dôvody uvedené v § 106 ods. 1 O.s.p. pre pokračovanie v konaní s tým, že právny poriadok SR nevyklučuje možnosť túto vec prejednať pred rozhodcovským súdom. Krajský súd sa so závermi Okresného súdu v Nitre stotožnil. Odporca mal za to, že týmito rozhodnutiami bola dostatočne posúdená otázka platnosti rozhodcovskej doložky. Stotožňuje sa preto so závermi súdu prvého stupňa, podľa ktorého otázka platnosti rozhodcovskej doložky už raz bola právoplatne posúdená a nemožno sa ňou opätovne zaoberať. Takéto rozhodovanie by predstavovalo rozpor so zásadou res iudicata.

Podľa názoru odporcu rozhodcovský súd SOPK nemal pred posúdením naliehavého právneho záujmu predbežne posudzovať platnosť Zmluvy. Pokiaľ Rozhodcovský súd ustálil, že na určovacej žalobe nie je naliehavý právny záujem, jeho názor je správny, nakoľko právne vzťahy medzi žalobcom a žalovaným nie sú ohrozené právnou neistotou, kedy poukázal na skutočnosť, že v čase podania návrhu

Zmluva nebola platná vzhľadom na odstúpenie zo strany odporcu. Odporca odporoval aj tvrdeniu navrhovateľa, podľa ktorého v jednotlivých konaniach vedených pred Okresným a Krajským súdom v Nitre, Rozhodcovským súdom SOPKa súdom prvého stupňa neboli účastníkmi účastníci konania pred tunajším súdom.

Odporca vo vyjadrení ďalej poukázal na to, že závery o tom, že spor o určenie neplatnosti Zmluvy možno rozhodovať v rozhodcovskom konaní boli právoplatne judikované, preto pokiaľ navrhovateľ nevyužil mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu, v zmysle ktorého bolo rozhodnuté vo vyššie uvedenom zmysle, tieto závery spochybňovať nemôže. Nestotožnil sa s názorom navrhovateľa, podľa ktorého ako dôvod na podanie žaloby uvádza aj dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko uvedený dôvod použil len v súvislosti s opisom skutkových okolností, nie ako dôvod na podanie žaloby. Navrhovateľ si tak dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona o rozhodcovskom konaní v lehote na podanie žaloby neuplatnil, pričom dodatočné uvedenie tohto dôvodu po stanovenej lehote nie je možné.

V súvislosti s navrhovateľom namietanou náhradou trov rozhodcovského konania odporca uviedol, že tieto boli priznané podľa Pravidiel o trovách rozhodcovského konania RS SOPK, ktorá tvorí prílohu Rokovacieho poriadku.

Záverom vyjadrenia odporca žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a uplatnil sa náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 20.12.2012 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.).

Prvostupňový súd náležite zistil skutkový stav veci (§ 120 O.s.p.), vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i patričným spôsobom odôvodnil (§ 157 O.s.p.).

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej aj „zákon o rozhodcovskom konaní“) v rozhodcovskom konaní možno rozhodovať len spory, ktoré účastníci konania pred súdom môžu skončiť súdnym zmierom.

Podľa § 1 ods. 3 písm. a) cit. zákona v rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory o vzniku, zmene alebo o zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam.

Podľa § 35 cit. zákona doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

Podľa § 40 ods. 1 písm. a) cit. zákona účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3).

Podľa § 40 ods. 1 písm. c) cit. zákona účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 41 ods. 1 cit. zákona žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 106 ods. 1 O.s.p. len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrvali alebo ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté. Súd prejedná vec aj vtedy, ak zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovská zmluva je neplatná, prípadne že vôbec neexistuje alebo

že jej prejednanie v rozhodcovskom konaní presahuje rámec právomoci priznanej im zmluvou, alebo že rozhodcovský súd odmietol vecou sa zaoberať.

Podľa § 135 ods. 1 O.s.p. súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Podľa § 135 ods. 2 O.s.p. inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že navrhovateľ ako budúci kupujúci uzatvoril s odporcom ako budúcim predávajúcim dňa 17.08.2005 Zmluvu o budúcej kúpnej zmluve, ktorej predmetom bol záväzok budúceho predávajúceho a budúceho kupujúceho uzavrieť Kúpnu zmluvu v znení tvoriacom prílohu č. 4 Zmluvy, predmetom ktorej bude prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v čl. II bod 1 písm. a) a b) Zmluvy.

V čl. VIII Zmluvy si zmluvné strany vymienili, že podľa § 3 ods. 1 a § 12 ods. 4 zákona č. 244/2002 Z.z. všetky spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, s výnimkou sporov o vzniku, zmene alebo zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam podľa § 1 ods. 3 predmetného zákona budú riešené pred Rozhodcovským súdom SOPK v Bratislave podľa jeho vnútorných predpisov, pričom vyhlásil, že rozhodnutiu rozhodcovského súdu sa podrobia, rozhodnutie bude pre strany záväzné, že sa oboznámili so štatútom a rokovacím poriadkom RS SOPK a budú sa nimi spravovať.

Predmetná Zmluva bola schválená uznesením č. 405/2004 zastupiteľstva NSK, konaného dňa 29.11.2004.

Návrhom, doručeným Okresnému súdu v Nitre dňa 31.05.2005, sa navrhovateľ domáhal vyhlásenia rozsudku, ktorým by súd vyhlásil, že Zmluva je absolútne neplatná. O návrhu navrhovateľa v predmetnom konaní rozhodol súd tak, že konanie zastavil s odôvodnením, že z čl. VIII Zmluvy zistil, že vec sa má prejednať pred rozhodcovským súdom. Právny poriadok Slovenskej republiky nevyučuje možnosť vec prejednať pred rozhodcovským súdom. Nakoľko odporca vzniesol námietku nedostatku právomoci Okresného súdu vo veci konať a neexistujú dôvody uvedené v § 106 ods. 1 O.s.p. pre pokračovanie v konaní, konanie zastavil. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd, uznesením, č.k. 15Cob 349/2006-132 zo dňa 28.02.2007 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že všeobecne je možné vymedziť pojem majetkový spor bez nároku na úplnosť ako spor z majetkového vzťahu, na základe ktorého došlo alebo má dôjsť za úplatu k prevodu vecného záväzkového alebo iného práva alebo majetkovej hodnoty, ďalej z majetkového vzťahu, ktorého predmetom je kúpa prenajatej veci, využité práva a iné majetkového hodnoty. Odvolací súd tak mal za to, že prejednávaná vec má charakter majetkového sporu, ktorý môže byť prejednaný v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z.. Na námietku nemožnosti uzatvorenia súdneho zmiere odvolací súd skonštatoval, že podľa § 99 ods. 1 O.s.p. povahou veci treba rozumieť predovšetkým možnosť hmotnoprávnej dispozície predmetom sporu účastníkmi konania. Povaha veci nepripúšťajúca uzavretie súdneho zmiere súvisí s konaniami o osobnom stave, prípadne konaniami začatými bez návrhu. V súvislosti s § 1 ods. 3 písm. a) zákona o rozhodcovskom konaní skonštatoval, že žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o budúcej kúpnej zmluve priamo nezakladá vznik, zmenu alebo zánik vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a nejedná sa preto o prekážku, ktorá by rozhodcovskému súdu neumožňovala prejednať spor v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní.

Navrhovateľ sa návrhom doručeným Rozhodcovskému súdu SOPK dňa 10.05.2007 domáhal voči odporcovi 2.) určenia, že Zmluva o budúcej kúpnej zmluve podpísaná za žalobcu bývalým podpredsedom NSK so žalobcom je absolútne neplatná. Rozhodcovský súd SOPK rozsudkom, spis. zn.: Rsp-V 14/2007 zo dňa 19.12.2007 návrh navrhovateľa na určenie neplatnosti Zmluvy s poukazom na nedostatok naliehavého právneho záujmu v celom rozsahu zamietol a uložil navrhovateľovi povinnosť

znášať trovy rozhodcovského konania vo výške 3.071.092.50 Sk a nahradiť žalovanému trovy právneho zastúpenia vo výške 6.526.293.20 Sk, do 15 dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku.

Navrhovateľ návrhom vo veci samej, doručeným súdu prvého stupňa dňa 06.02.2008 podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. žiadal o zrušenie a preskúmanie rozhodcovského rozsudku, a to z dôvodu popretia platnosti rozhodcovskej doložky podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. a určenia, že Zmluva o budúcej kúpnej zmluve a Rozhodcovská doložka zo dňa 17.08.2005, ktoré za žalovaného podpísal bývalý podpredseda NSK dňa 27.07.2005 sú absolútne neplatné. Podľa názoru navrhovateľa Zmluva o budúcej kúpnej zmluve a teda aj Rozhodcovská doložka bola podpísaná bývalým podpredsedom NSK, ktorý bol v postavení neoprávnenej osoby, je preto uzavretá v rozpore so zákonom a v zmysle príslušných ustanovení OZ sa jedná o absolútnu neplatnosť týchto právnych úkonov.

Na pojednávaní konanom pred súdom prvého stupňa dňa 08.03.2011 navrhovateľ poukázal na dôvody zrušenia rozhodnutia podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona o rozhodcovskom konaní, ako aj na skutočnosť, že podľa § 1 ods. 3 a § 1 ods. 2 predmetného zákona sa v konaní nejedná o vec, ktorú účastníci konania pred súdom môžu skončiť súdnym zmierom, pričom v rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory o vzniku, zmene alebo o zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam.

Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 135 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak bolo o otázkach, o ktorých rozhodujú iné orgány vydané rozhodnutie, je súd príslušným rozhodnutím viazaný. Z hľadiska rozhodnutia vo veci samej predbežnými (prejudiciálnymi) otázkami sú otázky, ktorými sú také práve otázky, ktoré samy nie sú predmetom občianskeho súdneho konania, ale od ktorých vyriešenia závisí rozhodnutie súdu vo veci samej. Ustanovenie § 135 ods. 1 O.s.p. pritom taxatívne vymedzuje prípady, ktoré ako predbežné súd riešiť nemôže. Ostatné otázky, o ktorých inak patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám ako predbežnú otázku. Predbežnou otázkou rozumieme otázku, ktorej posúdenie môže byť predmetom samostatného konania. Právo posúdiť otázku ako predbežnú však patrí súdu iba do tých čias, kým orgán inak oprávnený o tejto otázke rozhodnúť, nevydal rozhodnutie.

S poukazom na vyššie uvedenú viazanosť odvolacieho súdu podľa § 135 ods. 2 O.s.p. právoplatnými rozhodnutiami všeobecných súdov o otázke právomoci Rozhodcovského súdu SOPK na konanie a rozhodovanie vecí, založenej uzatvorenou rozhodcovskou doložkou uvedenou v čl. VIII Zmluvy sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v rozsudku. Formálnym dôsledkom právoplatného rozhodnutia je nemožnosť pokračovať v konaní a zaoberať sa vecnou stránkou rozhodnutia. Materiálna stránka účinkov právoplatného rozhodnutia spočíva v jeho záväznosti pre účastníkov a pre všetky orgány. Záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia spôsobujú prekážku právoplatne rozhodnutej veci, a teda o veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Totožnosť vecí spočíva jednak v účastníkoch konania, ktorými boli vo vyššie uvedených konaniach vedených pred Okresným ako aj Krajským súdom navrhovateľ ako aj odporca. Totožnosť predmetu konania je potrebné rozumieť tak, že predmetom konania je žalobný nárok spolu so skutkovým odôvodnením, z ktorého by mal žalobný nárok vyplývať. V konaniach, vedených pred Okresným a Krajským súdom v Nitre bolo konanie právoplatne zastavené z procesného dôvodu uvedeného v ust. § 106 ods. 1 O.s.p. a síce z dôvodu vznesenej kvalifikovanej námietky odporcu existencie zmluvy, podľa ktorej sa vec mala prejednať v rozhodcovskom konaní, ktorej súdy vyhovel. Ak by uvedené súdy dospeli k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky, na predmetnú námietku by neprihliadli a s uvedenou skutočnosťou by sa vo svojich rozhodnutiach vysporiadali s tým, že by vec bola prejednaná v občianskom konaní. Navrhovateľ sa tak v konaní vedeným pred tunajším súdom domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté. Predmetné rozhodnutia neboli zrušené v rámci konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti právoplatným rozhodnutiam. Vzhľadom na vyššie uvedené účinky je súd právoplatným rozhodnutím o otázke právomoci Rozhodcovského súdu SOPK viazaný. Nakoľko navrhovateľ iný dôvod na zrušenie rozhodnutia RS SOPK v podanom návrhu nešpecifikoval, súd sa nemohol zaoberať vecnou stránkou konania.

Na námietku navrhovateľa, podľa ktorej sa mal súd zaoberať aj posudzovaním dôvodu zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona č. 244/2002 Z.z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď sa predmetným dôvodom, uplatneným navrhovateľom po zákonnej lehote na podanie návrhu na preskúmanie a zrušenie rozhodcovského rozsudku nezaoberal. Zákon kogentne stanovuje lehotu na podanie návrhu na preskúmanie rozhodcovského rozsudku, pričom predpokladom podania kvalifikovaného návrhu na preskúmanie rozhodcovského rozsudku, na

základe ktorého by sa navrhovateľ mohol domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku je uvedenie dôvodu podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z., a to v zákonom stanovenej lehote. Súd preto v môže posudzovať napadnutý rozhodcovský rozsudok len z dôvodov uvedených v návrhu v zákonom stanovenej lehote. Podľa § 55 O.s.p. môže byť zákonná lehota stanovená na vykonanie procesného úkonu účastníka alebo súdu, pričom v prípade procesného úkonu účastníka majú zákonné lehoty prekluzívny, prepadný, charakter. Zmeškanie procesného úkonu účastníka v zákonom stanovenej lehote, v uvedenom prípade neuvedenie dôvodu zrušenia rozsudku v zákonnej lehote, má za následok procesnú preklúziu práva. V prípade navrhovateľa tak uplynutím zákonnej lehoty došlo k procesnej preklúzii práva domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z ďalšieho dôvodu podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z.. Jedná sa o všeobecný následok zmeškania zákonných lehôt podľa § 55 O.s.p., pričom sa nevyžaduje, aby prekluzívny následok procesných lehôt bol osobitne ustanovených pri jednotlivých procesných právach a úkonoch účastníkov konania.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci a jeho právny záver je zákonom zodpovedajúci. V odvolaní sa neargumentuje skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvého stupňa zisteného stavu alebo jeho právneho hodnotenia, ani takými, o ktorých by súd prvého stupňa pri rozhodovaní o veci nebol mal vedomosť alebo ktoré by nebol uvážil. Z konania pred súdom prvého stupňa i odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne odvolací súd samostatným uznesením (§ 214 ods. 5 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.